

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
VIEŠOJO VALDYMO GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2018 M. SAUSIO 10 D. NUTARIMO NR. 45
„DĖL ATLYGINIMO UŽ REGISTRO OBJEKTO REGISTRAVIMĄ, DOKUMENTŲ TEIKIMĄ
DYDŽIŲ APSKAIČIAVIMO IR ATLYGINIMO UŽ REGISTRO OBJEKTO REGISTRAVIMĄ,
REGISTRO DUOMENŲ, REGISTRO INFORMACIJOS, REGISTRUI PATEIKTŲ
DOKUMENTŲ IR (ARBA) JŲ KOPIJŲ, VALSTYBĖS INFORMACINIŲ SISTEMŲ DUOMENŲ
TEIKIMĄ MOKĖJIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKĖITIMO“ PROJEKTO
(TAP-21-1825(2); TAIS-21-33139(3))**

2021-12-15 Nr. NV-3280
Vilnius

Projekto rengėja – Ekonomikos ir inovacijų ministerija (toliau – EIM).

Projekto tikslas. Projektu siekiama užtikrinti teisinio reguliavimo dėl atlyginimo už registro objekto registravimą bei registrų ir (ar) valstybės informacinių sistemų duomenų teikimą, aiškumą ir stabilumą, taip pat pašalinti teisinio reguliavimo spragas, susijusias su atvejais, kai duomenų teikimo ir (ar) registro objekto registravimo veiklos yra perduotos kitiems registrams ir (ar) valstybės informacinėms sistemoms.

Dabartinė situacija. Vyriausybės 2018 m. sausio 10 d. nutarimas Nr. 45 „Dėl Atlyginimo už registro objekto registravimą, dokumentų teikimą dydžių apskaičiavimo ir atlyginimo už registro objekto registravimą, registro duomenų, registro informacijos, registruoti pateiktų dokumentų ir (arba) jų kopijų, valstybės informacinių sistemų duomenų teikimą mokėjimo tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) patvirtinimo“ (toliau – Nutarimas Nr. 45) nustato, kad pirmą kartą pagal šį Aprašą apskaičiuoti atlyginimo už registro objekto registravimą ir dokumentų teikimą (toliau – paslaugos) dydžiai turi galioti iki kalendorinių metų pabaigos, bet ne ilgiau kaip iki 2021-12-31.

Pirmą kartą pagal Aprašą apskaičiuoti atlyginimo už VĮ Registrų centro teikiamas paslaugas dydžiai buvo patvirtinti šiais teisės aktais:

– Vyriausybės 2020 m. liepos 8 d. nutarimu Nr. 763 „Dėl Atlyginimo už valstybės įmonės Registrų centro tvarkomų registrų objektų registravimą, šių registrų ir Nekilnojamojo turto kadastro duomenų, informacijos, dokumentų ir (ar) jų kopijų tvarkymą dydžių sąrašo patvirtinimo“ (toliau – Atlyginimo dydžių nutarimas);

– Teisingumo ministro 2020 m. rugpjūčio 27 d. įsakymu Nr. 1R-278 „Dėl Atlyginimo už naudojimąsi Antstolių informacinėje sistemoje ir Juridinių asmenų dalyvių informacinėje sistemoje tvarkomais duomenimis dydžių sąrašo patvirtinimo“ (toliau – TM įsakymas);

– Ekonomikos ir inovacijų ministro 2020 m. gruodžio 4 d. įsakymu Nr. 4-1075 „Dėl atlyginimo dydžio už Licencijų informacinės sistemos duomenų teikimą patvirtinimo“ (toliau – EIMIN įsakymas).

Aprašas nustato atlyginimo už teikiamas paslaugas dydžių apskaičiavimo, derinimo, tvirtinimo, perskaičiavimo ir mokėjimo tvarką. Tačiau pagal Apraše nustatytą tvarką patvirtinus atlyginimo už teikiamas paslaugas dydžius ir vėliau kilus būtinybei juos dėl teisės aktų pokyčių pakeisti ar nustatyti naujus atsiradus naujoms paslaugoms nėra galimybės to padaryti, neperžiūrint visų teikiamų paslaugų atlyginimo dydžių.

Praktikoje kaip tik tokia būtinybė iškilo įgyvendinant Vyriausybės 2021 m. birželio 9 d. nutarimą Nr. 430 „Dėl Lietuvos Respublikos hipotekos registro likvidavimo“, 2021-12-31 likviduojant Hipotekos registrą ir nuo 2022-01-01 jo registruojamų objektų registravimo ir duomenų apie juos teikimo paslaugas perduodant Nekilnojamojo turto ir Sutarčių ir teisių suvaržymų registrams. VĮ Registrų centras nuo 2022-01-01 privalės teikti Nekilnojamojo turto bei Sutarčių ir teisių suvaržymų registrams perduotas hipotekos ir įkeitimo registravimo bei duomenų apie jas teikimo paslaugas, tačiau nebus teisinio pagrindo nustatyti ir taikyti atlyginimą už šias paslaugas.

Todėl įvertinus tai, kad Nekilnojamojo turto bei Sutarčių ir teisių suvaržymų registrams perduotos hipotekos ir įkeitimo registravimo bei duomenų apie jas teikimo paslaugos pagal pobūdį ir sąnaudas yra analogiškos likviduojamo Hipotekos registro paslaugoms, būtų tikslinga, kol bus perskaičiuoti visų VI Registrų centro paslaugų atlyginimo dydžiai, už hipotekos ir įkeitimo registravimą ir duomenų teikimą taikyti dabar galiojančius įkainius, nustatytus už registro objektų registravimą Hipotekos registre ir šio registro duomenų teikimą.

Projekto esmė. Įvertinus tai, kad atlyginimo už VI Registrų centro paslaugas dydžiai pradėti taikyti tik 2020-10-01, ir tai, kad iki 2021-12-31 nebus patvirtinti nauji (perskaičiuoti) atlyginimo už VI Registrų centro teikiamas paslaugas dydžiai, siekiant išvengti abejonių dėl atlyginimo dydžių taikymo po 2022-01-01 teisėtumo, siūloma pakeisti Nutarimu Nr. 45 nustatytą pirmą kartą apskaičiuotų atlyginimo už teikiamas paslaugas dydžių galiojimo terminą, pratęsiant jį iki 2022-12-31. Iki 2022-12-31 turėtų būti patvirtinti nauji atlyginimo už VI Registrų centro paslaugas dydžiai arba pakeistas Aprašas, pagal kurį jie yra apskaičiuojami.

Aprašytos paslaugos reikalingos ir verslui, ir viešajam sektoriui, o tam, kad VI Registrų centras jas galėtų teikti sklandžiai ir galėtų taikyti analogiškus atlyginimo dydžius, reikia pakeisti Nutarimą Nr. 45 – suformuluojant nuostatas, kurios leistų, likviduojamo registro paslaugas perdavus kitiems registrams, taikyti likviduoto registro teiktų paslaugų atlyginimo dydžius, kol bus patvirtinti nauji atlyginimo dydžiai.

Sprendimą dėl tokių atlyginimo dydžių patvirtinimo priimtų tas subjektas, kuris pagal Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymą turi teisę tvirtinti registro ar valstybės informacinės sistemos atlyginimo dydžius – Vyriausybė registro valdytojo teikimu ar valstybės informacinės sistemos valdytojas. Šiame procese atlyginimo dydžius audituojančių ir tikrinančių subjektų dalyvavimas būtų netikslingas, nes siūlomi taikyti atlyginimo dydžiai ir jų apskaičiavimas jau buvo audituotas ir patikrintas. Registro ar valstybės informacinės sistemos tvarkytojo sąnaudos, patirtos dėl įstatymuose nustatyto neatlygintino registro objekto registravimo ir duomenų teikimo ir toliau būtų kompensuojamos Aprašo nustatyta tvarka.

Priėmus Projektą bus užtikrintas teisinio reguliavimo dėl atlyginimo už registrų objektų registravimą bei registrų ir (ar) valstybės informacinių sistemų duomenų teikimą aiškumas ir stabilumas, pašalintos teisinio reguliavimo spragos, sudarytos sąlygos nuosekliam ir stabiliam registrų ir valstybės informacinių sistemų paslaugų teikimo tęstinumui.

Projektui įgyvendinti **valstybės biudžeto lėšų nereikės.**

Derinimas. Projektas buvo paskelbtas Seimo kanceliarijos Teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS). Projektas patikslintas pagal 2021-12-14 Tarpinstitucinio pasitarimo metu išdėstytas Ryšių reguliavimo tarnybos ir Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas. Argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta, yra pateikiami derinimo pažymoje.

Dėl Projekto yra parengtos numatomo teisinio poveikio vertinimo ir antikorupcinio vertinimo pažymos.

Atitiktis Vyriausybės programos nuostatoms. Projektas Aštuonioliktosios Vyriausybės programos nuostatų neįgyvendina.

Dalykinio vertinimo išvada. Siūlome Projektą *svarstyti Vyriausybės posėdžio A dalyje.*

Atsižvelgiant į Ryšių reguliavimo tarnybos ir Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas, manome, kad būtina iš esmės peržiūrėti valstybės informacinių išteklių kainodarą ir sistemiškai keisti Vyriausybės 2018 m. sausio 10 d. nutarimo Nr. 45 „Dėl Atlyginimo už registro objekto registravimą, dokumentų teikimą dydžių apskaičiavimo ir atlyginimo už registro objekto registravimą, registro duomenų, registro informacijos, registruoti pateiktų dokumentų ir (arba) jų kopijų, valstybės informacinių sistemų duomenų teikimą mokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ nuostatas, todėl pridėdame ir Vyriausybės posėdžio protokoliniį sprendimą.

